

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Te pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 248.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. oktobra 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom se prične nova naročba na

„Slovenca“,

in kateri najuljudneje vabi

OPRAVNIŠTVO.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista.

Nemčija na Balkanu.

Da ima nemški narod v sebi velikansko ekspanzivno moč, o tem nas dovolj prepričuje zgodovina. Vendar s toliko silo, kakor se to dandanes godi, se nemški element še nikdar ni širil. Groza lahko obhaja posebno nas Slovence, ko vidimo, da nam mogočni Mihelj ne stopa za kožo samo od severa, ampak nas bo kmalu objemal svojo sapo že tudi od južne in vshodne strani — od Balkana. Kako je tedaj z nemščino v balkanskih državah?

Srbske, rumunske, bolgarske in turške železnice imajo v rokah nemški kapitalisti. Ob njih se redé cele trope nemških inženirjev, mašinstov, uradnikov in delavcev. To je že samo na sebi nekaka okupacija vshoda. Železnice prihajajo proga za progo v njihovo oblast. Po vseh večjih mestih Balkana se dvigajo nemške banke in kreditni zavodi, kakor trdnjave za čas vojske. Kdor ima prvi pogum, da poskusi, ta žanje. Torej ni čuda, da od tacega kreditnega zavoda kmalu postanejo odvisni vsi sloji občinstva. Posamezne osebe in cele države hité v njihove kremplje. Berolin je postal zadnje desetletje finančno središče balkanskih dežel. Za Rumunijo je prišla na vrsto Srbija in nemška „Länderbank“ je potrebila pot, po kateri sta se te dve državi prišli klanjat Berolinu. Način, kako da denarstveno zavajujejo Nemci Balkan, se je posebno očitno pokazal, ko se je gradila železnica v Salonike. S prvim vlakom

je privrela tjakaj množica nemških bankirjev, kupcev in uradnikov, osnovala so se banke in trgovske hiše in dobili so Saloniki brž vse drugo lice, kakor da bi jih bil sovražnik zasedel mirnim potom.

Mogočni pionirji za nemštvo so konzuli in konzulski agenti, katere ima Nemčija na Balkanu in balkanske države v Nemčiji. Precej, ko so te države postale samostojne, jim je nedostajalo moč, da bi jih postavile za konzule, in prisiljene so bile zateči se k nemškim bankirjem in kupcem ter sprejeti njih blagovoljne usluge. To je, sevéda, utrjevalo zvezo med balkanskimi državami in Nemčijo, toda izključno le v interesu poslednje. Agentje, preskrbljeni s priporočili, in večkrat člani svojih tvrdk, snovali so trgovske podružnice v Rumuniji in Srbiji, in od časa bolgarskega prevrata tudi v obojni Bolgariji in na obeh straneh Balkana. S tem so kapital v deželi spravljali pód-se in širili svojo moč. Nemci se radi naučé za silo tudi južnih jezikov in se jih poslužujejo v trgovini, dokler se dovolj ne utrdé na novem stališču. Niso si leta 1887 samo za kratek čas osnovali semenišča za vshodne jezike v Berolinu, ampak s posebnim političnim namenom. Tu se izobražujejo za diplomatski, pa tudi za trgovski svoj posel med južnimi Slovani. Tako izšolani se vgnezdijo po mestih in vaséh ter prodajajo svoje tovarniško blago po prav nizki ceni med maso ljudstva, da so domači obrtniki in trgovci primorani pokladati roke križem. Tudi po zunanjem, v noši in obleki, se že dovolj pozná tuji vpliv ob vsem Balkanu.

Ugodna tla za Nemce pripravljajo posebno židje. Njih pritok se je začel ondi pred 20 leti in raste od leta do leta. Opirajo se povsod na svoja prava, zagotovljena jim v Berolinu. Med njimi so trgovci in rokodelci in poljedelci in spekulante vsake vrste. Vsega se lotijo, kar jim nese. V Rumuniji so se posebno vrgli na poljedelstvo, da napravljajo grozno ekonomično krizo; v Bosni in Hercegovini so pa dobili v pest najbolj malo trgovino in rokodelstvo po mestih. Ker jim je malo mar, če napravijo bankerot, uničujejo ves kredit.

Posebno čudno je, če pogledamo, kako se menjava vpliv tujih držav na države balkanske, a vselej pride slednjič na vrh — Nemčija. Ko je Rumunija pretrgala bila konvencijo z Avstrijo, vpregla se je popolnoma v jarem nemški in vleče voz proti Nemčiji v ekonomičnem in političnem oziru. Res prečudno, da ima bolj oddaljena država večjo privlačno moč, kot kaka sosednja! Srbija je bila od 1880. leta pravi vazal Avstriji. Pred dvema letoma se je ondi začutilo pokroviteljstvo Nemčije in dozdej je napredoval ta vpliv. Zaradi prehoda je bil v Bolgariji sprva potreben angleški vpliv, potem se je menjal z avstrijskim, in zdaj že polnijo mnogi obrtniki in trgovci iz „Reicha“ to deželo s pravnemškim elementom. Grška je prišla v kratkem izpod angleškega in francoskega pokroviteljstva in postaja očitno dostopna Nemčiji, ter bode izvestno še dostopnejša odslej, ko jo bode obiskal nemški cesar. Turčija je popolnoma odvisna od Nemške ne samo v političnem, ampak tudi vojnem in administrativnem oziru. Naravnost iz Nemčije si naroča svoje generale in uradnike, ki siéer nosijo ime „paša“, a izvrstno delujejo za svojo prvotno domovino, kamor se več ne povrnejo. Ne otrese se jih, ko bi tudi napela vse žile. Zatorej so Nemci že na pol gospodarji ne-le v evropski Turčiji, ampak tudi v Mali Aziji in v obljubljeni deželi, in lahko bode pohvalil nemški cesar svoje izvrstne pionirje ob Bosporu in z veseljem se ná-nje oziral, ko bode trkal na zdravje turškemu sultanu. Umevno je tedaj tudi samo ob sebi, zakaj da ima protestantstvo, ki se že sicer prav nič ne prilega naravi slovanskih narodov, ob Balkanu še kaj vspeha in zakaj s takim veseljem dežele preplavljajo nemški pastori. V vseh mestih že sestavljajo Nemci faktor, s katerim se mora računati. Učitelji in muzikanti, gostilničarji in železniški čuvaji so Nemci, in kadar si bodo prisvojili mesta in napravili v svojem „Drangu“ iz njih dovolj močne nemške trdnjave, jim bo pač lahka stvar zasesti tudi zemljišča po deželi. In kaj bi bilo potem z nami Slovenci, pač si lahko mislimo.

LISTEK.

Pripovedke za narod.

Spisal Lev Tolstoj; prevél M. V.

Dva brata in zlato.

V davnem času sta živela blizu Jeruzalema dva rodna brata: starejši Afanazij in mlajši Jovan. Živela sta na gori, ne daleč od mesta, ter se živila s tem, kar so jima ljudje dajali. Vse dni sta prožila na delu. Delala pa nista za-se, temveč za reveže. Kjer so bili ljudje utrjeni od dela, kjer so bili bolniki, kjer so bile sirote in vdove, tja sta hodila brata in tam sta delala in pomagala, ne jemaje plače.

Tako sta sprovela brata ves teden in se le ob sobotah vračala v svoje bivališče. Le v dan Kristovega vstajenja sta ostajala doma, molila in besedovala.

In angelj Gospodov je prihajal k njima ter ja blagoslavljal. V ponedeljek pa sta se razhajala vsak v svojo stran. Tako sta živela brata mnogo let in vsak teden je angelj Gospodov hodil k njima ter ja blagoslavljal.

V nekov ponedeljek, ko sta brata izšla na delo

in se vže razšla na razne strani, storilo se je starejšemu bratu Afanaziju milo, da se loči od ljubega brata, in ustavil se je ter ozrl.

No, Jovan se je tudi ustavil in kakor bi bil nekaj zagledal, začel je pozorno gledati na stran.

Potem se je bil približal temu, kar je gledal, potem se zopet obrnil na stran in ne ozrši se, pobežal pod goro in na goro proč od tega mesta, kakor bi se bila ljuta zver gnala za njim. Afanazij se je začudil ter se vrnil nazaj k temu mestu, da bi videl, česa se je brat tako ustrašil.

Ko se je približal, opazil je, da se nekaj blišči na solnci.

Pristopivši bliže vidi, da leži na travi kup zlata, kakor bi ga kdo iztresel iz posode. In ko je zagledal zlato, začudil se je Afanazij še bolj bratovemu begu. „Česa se je ustrašil in čemu je pobežnil?“ pomisli Afanazij. „V zlatu ni greha, greh je v človeku. Z zlatom je možno delati zlo, možno pa je delati tudi dobro. Koliko vdov in sirot je možno prerediti, koliko golih obleči, koliko ubogih in bolnih oskrbeti s tem zlatom! Midva sedaj služiva ljudem, no služba najina je majhna po najinej majhnej moči in s tem zlatom moreva bolje služiti ljudem.“

Tako je mislil Afanazij ter hotel vse to povedati bratu, a Jovan se je bil že oddaljil in videl se je že le kakor hrošč na drugej gori.

In Afanazij je del s sebe obleko, nagraabil v njo zlata, kolikor ga je mogel nesti, zavalil na ramo in nesel v mesto. Prišel je v gostilnico, dal gostilničarju zlato in šel po ostalo zlato. In ko je prinesel vse zlato, šel je k prodajalcem, kupil zemlje v mestu, kupil kamenja, lesa, najel delavcev in začel zidati tri dome. In Afanazij je prožil v mestu tri mesece, sezidal v mestu tri hiše: jeden dom utočišče vdovam in sirotam, drugi dom bolnišnica bolnikom in revežem, tretji dom tujcem in prosjakom.

Našel je Afanazij tudi tri častite redovnike ter jednemu izročil vrhovništvo utočišča, drugemu bolnišnico in tretjemu dom za tujece.

In ostalo je še 3000 zlatega denarja Afanaziju. Dal je vsakemu redovniku po tisoč, da bi na roke razdajali revežem. Kmalu so se jeli z narodom polniti vsi trije domi ter začeli ljudje hvaliti Afanazija za vse to, kar je storil. Afanazij je bil tega vesel ter še ni hotel iti z mesta. No Afanaziju se je zaželo po bratu in poslovivši se od naroda, pridržal si ni niti enega denarja ter se vrnil v istej starej obleki, v katerej je bil odšel, k svojemu bivališču.

Ker za Jugoslovane, in posebej za nas Slovence položaj postaja nevaren, nam sicer še ni obupati, a treba nam je biti silno paznim, da svoje moči zbiramo in jih ne drobimo. V kratkem bode sprožil nemški Mihelj od Gradca semkaj svoj novi top nad slovenske dežele. Ali se mu hočemo udati in prepuštili najprej lepo Štajersko brez pomoči, da se zadavi v njegovih denarnih zanjkah? Nikdar ne! Čem močnejši je pritisk, tem močnejši naj bode odtisk. Naj tu opozorimo samo na družbo sv. Cirila in Metoda. Razširiti se mora ta družba in ustanove naj se po vseh naših mestih tudi ženske podružnice, da bode mogoče vzdržavati kaj več slovenskih šol na krajih, koder nam očitno krivico delajo nasprotniki. Junaško so se borili naši predniki proti lju-temu Turčinu za dvojno svetinjo svojo, za vero in domovino, in rešili so obojno, dasiravno je bil napadnik močnejši. Ta veličastni uspeh je dosegla edinost v boji zoper skupnega sovražnika. Tako bi imelo biti, tako mora biti tudi še danes. Ako bomo složno delovali in skupaj bojevali se po vzgledu naših očetov za vero in domovino, potem se nam ni bati, da bi nas požrl nemški moloh, če smo tudi majhen narod. V edinosti je moč, in ta naj vlada „cis“ in „trans“ Ljubljane, Soče, Save in Drave...!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. oktobra.

Notranje dežele.

„Wr. Allg. Ztg.“ pravi, da bo letošnji **državni proračun** izkazal preostatek petih milijonov. Ta vest je nekoliko prezgodnja, ker skoraj gotovo proračun še ni končno sestavljen. Če je pa z dohodki od duhana in davkom od opojnih pijač v resnici tako, kakor so to nedavno trdili poluuraadni listi, potem je več ko resnično, da se je v državnem gospodarstvu doseglo ravnotežje, kar bo ugodno vplivalo tudi na splošni politični položaj.

„Fremdenblatt“ pravi, da je **mladočeška** adresa le poteza zoper Staročehe, katere hoče doktor Grégr prehiteti v poljudnosti. Adresa je prav za prav ob enem tudi staročeški program. Da si je pa dr. Grégr pri svojem govoru brisal solze, to ni nikogar iznenadilo pri takem ljudskem tribunumu, kakor je ravno dr. Grégr.

V **železniškem sovetu** je predlagal poslanec Fux, naj se osonni tarif sploh za 33 odstotkov zniža, odpravijo pa naj se vse druge ugodnosti, kot tour- in retour-listiki itd. Nada je opravičena, da bo ta nasvet obveljal.

V petek je **hrvatski** sabor potrdil nekaj predlog v tretjem čitanju, potem pa izvolil za člana ogerskega državnega zbora ministra Josipovića. Prihodnja seja bo 5. dan novembra.

Madjarska nenasitenost bo kmalu postala pregovor. Dosegli so besedico „in“ med „c. kr.“ pri vojni. Sedaj se celó govori, da bo ta čast doletela tudi dvorne urade, tajne svétnike itd. Vladi prijazni „Pesti Hirlap“ sicer z velike skromnostjo priznava, da bi bila ta naslovna prememba nepotrebna, toda še z večjo pohlevnostjo utemeljuje to svojo skromnost s tem, da se lahko za Ogersko ustanove lastna dvorna dostojanstva!

Vnanje države.

„Osservatore Romano“ objavlja govor, s katerim je **papež Leon XIII.** odgovoril na pozdrav francoskih romarjev. Glavni obseg njegov je nastopni:

Afanazij se je približal svoji gori ter pomislil: „Nepravilno je razsodil brat, ko se je obrnil od zlata in bežal od njega. Mar nisem jaz bolje storil?“

Komaj je Afanazij o tem pomislil, kar nena- doma — stoji na potu angelj, kateri ja je blagoslavljaj, ter grozeč gleda nanj. Afanazij se prestraši in jedva izgovori: „Zakaj, Gospod?“ — Angelj je otvoril usta ter rekel: „Idi od tod. Ti nisi dostojen živeti z bratom svojim. Jediní pobeg brata tvojega je več vreden, nego vsa dela, ki si jih ti storil z onim zlatom.“

In Afanazij je začel govoriti o tem, koliko revežev in tujecev je nahranil, koliko sirot oskrbel. A angelj mu reče: „To je hudič, ki je položil ono zlato; da bi te zapeljal, naučil te je i tem besedam.“ In ondaj se mu je vzbudila vest, in razumel je, da ni za Boga delal dela svoja, in zaplakal je ter jel obžalovati.

Ondaj pa se mu je umaknil angelj s pota in mu odkril pot, na katerem je vže stal Jovan, čakajoč brata.

Odsihdob se Afanazij ni poddajal sóblazni hudiča, razsuvšega zlato, ter je izprevidel, da je možno služiti Bogu in ljudem le s trudom.

In brata sta začela živeti, kakor sta popreje.

Vera blaži delo. Krščanstvo je oznanjalo svetu, da so vsi ljudje pred Bogom enaki. Uči, da je delo naravni poklic človekov na zemlji. Delo je čast; kdor se ga brani, je strahopetnež in izdajica. Kristus sam je dal vzgled. Vera je imela globoke korenine in nikdo ni oporekal postavnosti te socijalne podlage. Pozneje pa so osodepolni nauki ta temelj omajali. Sedaj je treba to poslopje zopet popravljati s povrnitvijo k nauku in duhu krščanstva; treba je v novih oblikah vzbuditi stare rokodelske zadruge, ki bodo pod cerkvenim vodstvom (inspiratio) skrbele za gmotni in duševni blagor delavcev, lajšale delo in podpirale opravičene delavske težnje. Povrnitev h krščanskim načelom bo vez mej delavci in delodajalci ukrepila ter mir in javni red zavarovala. Marsikateri delavec upa, zapeljan od krivih naukov, da bo našel rešitev v razdejanji lastnin. Prazne domišljije! Ustvarilo bo to le razvaline, pomnožilo zlo. Vodilni krogi morajo v lastnem interesu podpirati revne in brzdati svoje hrepenenje po uživanju in premoženju. To je studenec, iz katerega izvirata nesreča in nezadovoljnost. Vlade morajo delovati zoper to zlo, ne s sodišči in oboroženo silo, marveč s tem, da dajo cerkvi večjo prostost, s katero bo mogla utrditi svoj vpliv, razširjati modre nauke varovati mladino, hišni poklic žene, nedeljski počitek in redno življenje. Delodajalec mora delavca smatrati za brata, skrbeti za njegove koristi, lajšati njegovo bedo, biti mu dober vzgled ter odpovedati se nečastnemu dobičku. Delavci pa morajo biti potrpežljivi in ogibati se vsem silnim činom, ki bi mogli javni red rušiti. Vsi pa morajo biti zvesti cerkvi in papežu, katerega položaj postaja vedno hujši, ker so mu vzeli prostost.

Črnogorski knez Nikita se je v Cetinje povrnil s svojega potovanja po deželi. Prepričal se je, da je položaj prebivalstva jako žalosten. Knez je povsod razdeljeval podpore in tolašil podanike. Mnogo okrajev je popolnoma oprostil davkov. Vendar pa se bojé, da je vsa dosedanja pomoč nezadostna. Revščina je večja, nego se je začetkoma mislilo. Prva četa 500 Črnogorcev je že odpotovala v Srbijo. Drugo mnogo večje krdele bo isto storilo koncem tekočega tedna. Sodi se, da bo kneževina primorana iskati pomoč v državnem posojilu.

V Belemgradu se je pod vodstvom **srbskega** metropolita Mihaela osnoval odbor, ki bo nabiral podporo za naseljene črnogorske družine. — V Rusiji so s srbskim prestolnim govorom jako zadovoljni. Listi naglašajo, da govor naravnost obsoja kralja Milana in njegovo politiko. Sedaj niti ni mogoče misliti na to, da se bo Milan še kedaj v Belgrad povrnil, tem manj, ker sam dobro vé, da bi v svoji domovini niti ne bil varen gledé svoje osebe. Pričakovati pa se sme, da se bo položaj kraljice Natalije zboljšal; kraljica more opravičeno upati, da jej bo vlada dovolila stalno bivanje v Srbiji in večkratne sestanke z mladim kraljem. Preobrat na korist kraljici se je že izvršil v liberalnih listih. Kar se pa tiče Rusije, ta ne tirja nič drugega, nego da Srbija izvrši program, kateri si je sama predpisala.

„Neues Wiener Tagblatt“ javlja, da se je **bolgarski** princ Ferdinand Koburški zaročil s princesinjo Lujizo, hčerjo vojvode Alençonskega. Temu nasproti pa trdi dunajska brzojavka pražke „Politik“, da se je princ zaročil s hčerjo bavarskega vojvode Maksa Emanuela. — V soboto je bila v Sofiji za umrlega portugalskega kralja katolška sv. maša zadušnica. Vdeležili so se je vsi zunanji zastopniki in višji bolgarski dostojanstveniki.

Nemški državni zbor je dobil že z veliko pozornostjo pričakovani postavni načrt zoper socijaliste. Ta v glavnih točkah določuje: Oblastnije smejo pod malim zasednim stanjem socijalno-demokratske agitatorje iztirati na leto dni; po pretoku te dóbe pa se sme dotičnik povrniti le tedaj, če mu deželno-redarstveno oblastvo to dovoli. Vse druge določbe, ki so v zvezi z malim obsednim stanjem, prenehajo. Listi se smejo še le tedaj zatreti, ko je bila tudi druga številka prepovedana. Prizivna komisija broji enajst iz najvišjih sodniških krogov izvoljenih članov; te imenuje zavezni svet, predsednika pa cesar. Člani poslušajo, dokler opravljajo svojo sodniško službo. Določeno ni, koliko časa bo postava pravomočna.

Omejitev tiskovne prostosti v **Franciji**, deželi prostosti, kdo bi si bil to mislil! Odkar so republikanci pri volitvah dosegli britko izkušnjo, da je tiskovna prostost nož, ki reže na dve strani, prišli so tudi radikali do spoznanja, da je bolje biti nazadnjak, nego bojevati se z nevarnim sovražnikom, kakoršen je bil boulangizem. Dotični predlog name-rava zbornici izročiti Josip Reinach — žid! Nrv-nega povoda za to nimajo ti prosvetnjaki, marveč jim je edino le za vladno oblast. — „Figaro“ opisuje položaj, kakoršen je bil v Parizu ob zadnjih volitvah: Redarstvo, mestna straža in velik del častnikov je bil Boulangerju naklonjen. Treba je bilo le v listih naznaniti uro, kdaj bo prišel Boulanger, in zbralo bi se bilo na trgu de la Concorde več ko stotisoč generalovih pristašev, ki bi bili šli pod vodstvom nekaterih odločnih mož proti bourbonski palači; nekateri bi se gotovo ne bili dali na svojih kuruških stolah pomoriti — državni prevrat bi bil izvršen! K temu sta silila pred vsem Thiébaud in Déroulède, toda Boulanger ni hotel o tem ničesa vedeti. Verjetna je ta povest zelo, kajti Cassagnac se je odpovedal Boulangerju, ker se ta ni odločil k „nekemu koraku“.

Včeraj je bila v Atenah poroka **grškega** prestolonaslednika Konstantina s princesinjo Sofijo, sestro

nemškega cesarja Viljema. Menda še nikdar ni bilo v Atenah toliko visoke gospóde ob enem, kakor pri tej priliki. Neméjjo zastopa cesar, Danijo kralj, Rusijo cesarjevič, Anglijo prestolonaslednik, nesorodne dvore pa posebni pooblaščenici. Vsi državni jetniki, ki so že prestali dve tretjini svoje kazni, bili so pomiloščeni. V soboto zvečer je bila bakljada s 6000 beneških svetilnic; deset vojaških godb je skupaj sviralo. Včeraj je bila po vsem kraljestvu slovesna služba božja.

Turčiji dela obisk nemškega cesarja Viljema veliko preglavico. Vlada je morala navlaš v ta namen skleniti z otomansko banko posojilo, da je takó dobila zadosti denarja. Treba bo popraviti oklopnice, štiri fregate, ki bodo sprejele sultanove ladije iz Dardanel; plačati bo morala vlada opravo za 60.000 mož, troške za umetalni ogenj, razsvetljavo Bospora in popravo cest.

Izvirni dopisi.

Iz Črnega grabna, dne 24. okt. 1889. *) V Blagovici so imeli oziroma še imajo provizoričnega učitelja, katerega bode marsikateri čitatelj poznal, če tudi ne imenujemo njegovega imena. V kratkem času treh mesecev je imel pri kazenskem sodišči na Brdu najmanj dvanajst obravnjav, katerih se jih je nekaj nadaljevalo tudi v Ljubljani. Tožil je ves krajni šolski svet, tožil posamične ude krajnega šolskega sveta, tožil župana — toda povsodi je propal. Nasproti pa so mu naložili kazni, ko je krajni šolski svet proti njemu postopal. Kje pa so stroški? Tistih on ne pozna. Dá se rubiti, kolikor kdo hoče, vsaj ima vedno notarsko pismo pri sebi, v katerem stoji črno na belem, da nima nič, da je vse njegove žene. Pri sodišči so mu dokazali čudne stvari. Dokazali so mu taka dejanja, kakoršnih bi se pri vzgojitelju mladine najmanj pričakovalo. Vsled disciplinarne preiskave bil je suspendiran in Blagovičani so si oddahnili, češ, zdaj ga bode Bog prelozil. Toda Blagovičani obračajo, učitelj pa s pomočjo svojih protektorjev ali da govorimo v ednini, s pomočjo svojega mogočnega protektorja — obrne. Da je ta protektor zelo miroljuben mož, to vé vsak, ki čuje njegovo imé. Toda če je tudi Bog mir poslal na zemljo vsem ljudem, zato ga pa vendar vsak Bogomir še obdržati ne zna. Naš tako zvani učitelj pa v svojih neprostovoljnih početnicah nadaljuje svoj posel: Prodaja, menda „Jo-szivloze“, skupuje med in čebele, trži z vinom in ljubljanski Moises ga prav dobro pozna. Najljubši opravek mu je mešetariti kubiktarjem. In šola? Šola se zračí vže pol leta, otroci pa kozle pasejo! — Radovedni smo, ali bodo naši poslanci povišali plačo tudi takim učiteljem?

Iz Blagovice, 27. oktobra. (Nova šola.) Danes je minolo 134 dni, to je več kot tretji del leta, odkar je ustavljen v Blagovici šolski pouk. Čeravno je bila služba učiteljeva razpisana do 5. avgusta, vendar veleslavni c. kr. okrajni šolski svet v Kamniku še zdaj v zadnji seji 24. t. m. ni hotel učitelja imenovati. Oglasili so se trije kompetenti, a ker je okrajni šolski svet imenovanje tako dolgo odlašal, sta dva prosilca prosila za drugo službo in jo tudi dobila. Ostal je še jeden kompetent, in morebiti hoče okrajni šolski svet ravno s svojim nerazumljivim odlašanjem doseči, da bi se še ta skesal, in bi potem poslali zopet v četrto iz službenih ozirav ali kazenskim potom učitelja sem, ki se je drugje nemogočega storil. Pri nas je šolskih otrok čez sto; vsak otrok je zamudil v tem času najmanj 350 ur; — torej je skupaj 35.000 neopravičenih šolskih zamud. Kdo bode plačal globo za te zamude? Ali stariši, ki zastonj za šolo davke plačujejo?

Iz Prage, dné 20. oktobra. Pri nameščenji izpraznjene škofije djakovske se pač še sanjalo ni Madjarom, kak neupognjen, neustrašen mož bo zasel škofovsko stolico in kako zvesto bode branil ter zagovarjal ljudske koristi in cele vladikovine. Toda vladika djakovski, Juraj Strossmayer, kojega so minole dni tako lokavo napadali madjarski in nemški listi ter podlo sumničili, ni se omejil samo na svoje južne rojake. Bistrim pogledom je motril dogodjaje vsega Slovanstva; bil je v tesnem spopjenji s Čehi in Moravani, in gotovo je on največ prispel zopet k pogajanji med Rusko in Vatikanom.

Kot romar priromal je na naš Velehrad 1885. leta, in kdor je ondí srečal tega milega starčka, omilil se mu je gotovo s celim srcem. In

*) Dobili smo o tem že mnogo pritožb; a da se ne bi nam očitala animoznost proti učiteljskemu stanu v obče, kar neki krogi radi poudarjajo, vrgli smo vse dopise v koš. Na izrečno željo pa objavimo ta dopis, primerno okrajšan. Op. vred.

kakor je bilo življenje njegovo neprestano delovanje in požrtvovanje ter boj zoper napade protivnikov, — tako je bilo njegovo zasebno življenje pohlevno in priprosto. Za-sé potrebuje sila malo, skoro toliko, kakor nižji duhovnik. Za-sé je štedljiv, za narod in ljud svoj ima vedno odprto roko. Njemu dá vse, zánj skrbi on, na-sé pozablja; za ljubljani narod stori vse. Istinite so besede njegove na njem: Vse za vero in domovino.

Kam neki je dal Strossmayer te milijone, s kojimi se je obogatil iz posekanih gozdov, kakor ga Madjari dolže in obsojajo? Si je li nakupil zánje palač, v kojih bi razkošno živel? Ali je morebiti razdelil te milijone med dediče, kojih nima? In če je ukazal posekati šume, v kojih so bajé stali štiristo let stari hrasti, je li to prestopok zoper gozdno postavo? Ali naj bi je pustil stati, da bi bili strohneli, ali pa je bili po njegovi smrti posekali Madjari?

Na naši sesterski Moravi n. pr. pustošijo gozde židje s svojimi pilami, da skoro ne bode v njih najti močnejšega drevesa, — in same galičave označujejo kraje, kjer so pred nekoliko leti še stali lepi, bujni gozdi.

Toda ne treba mi omenjati Morave. Naj pogledajo Madjari samo tja na Karpate, na povaške doline, kjer židje huje pustošijo, nego pri nas. Potuje li kdo po železnici preko ravnine Vage, ozrè naj se na te gole strani ter vpraša kakega Slovaka, kaj to pomeni, odgovoril mu bode: „Židje kupujejo cele gore ter sekajo gozde do poslednje lesnike, odvažajoč vse doli po Vagi do Pešte. Ménim, da bodo i te Karpate gole v nekoliko letih!“

Kaj ne seza do Karpat Madjarov oblast? Baš na tožnem Slovaškem imajo Madjari bistre oči ter še kuri ne privoščejo svobodnega gibanja. Ti ubogi Slovaki so v groznih kleščah. In ako se na karpatskih gorah opustoši, na njih še grmičevje ne raste več, ker je ondi samo skalovje. V Biči, Žilini, v Čači se nahajajo velikanske parne pile (žage), okoli njih pa gole gore, vse opustošene, brez zelenih gozdov. Je li ondi gozdna postava nepotrebna? Kolikor je meni znano, so v Slavoniji gozdi v ravnini, zemlja je rodovitna; ako se tedaj posekava staro drevje ter nasaja z novim, ni li to koristnejše, nego pustiti vse brez vžitka? Strossmayer je gotovo bolje in uzorneje upravljal imenje svoje škofije, nego Madjari svoje.

V bakonjskem gozdu tudi ni že kaj prida, dasi je bil nekaj večji, nego škofijske šume djakovske, in mesto zaraščenega gozda razprostira se dandanes veliko močvirje. O tem tudi niso vedeli Madjari? Kjer bi morali imeti oči, ondi ne vidijo, drugje zopet gledajo z očesom zavistnika, ali pa z očesom zakletega neprijatelja.

Še v predobrem spominu je sodna obravnava z ljudmi, kjer se je dokazalo, da so po povodnji ponesrečenim v Segedinu nabrani norci našli pot v žepu — poštenjakov. Aféra Kokanova, koji je na tisoče državnih novcev zmaknil, pa še završena ni. Vsak hip nam dohajajo vesti iz Madjarije, da je ta ali oni v ministerstvu, na poštah, v uradih izneveril toliko tisoč in da so županski uradniki odtujili tolike in tolike svote.

Za vravnavo rek Tise in Maroše je vlada dovolila deset milijonov. Doslej se še ni nič vravnalo, milijoni so pa izginili; a kam, to vedi živa duša! Radi tega bode predložena tožba zoper komisarja grofa Ljudevita Tiszo. — Segedin je bil pred nekoliko leti popolnoma zatopen; nabiralo se je za ponesrečene po Češkem, Moravskem in povsod. Da bi se zaprečila večja nesreča, imel bi se zgraditi obrambeni nasip. Za slednji se je dovolilo — deset milijonov. Nekaj se je sicer izvršilo, toda tako, da se je nasip zopet sesul in zatopil Segedin. Ti milijoni so ostali nekje drugje, nego v — glenji. In kaj stoprav loterijska aféra Farkašova?

In ti ljudje, o kojih vsak hip čujemo strašne dogodbe, ti se drznejo sumničiti in dolžiti Strossmayerja nepoštenosti, slabega gospodarstva in sebičnosti? Ali je zánje vladika že predolgo na svetu? Ali se ga morda hoté znebiti, da bi ne videl in jim ne očital njih slabih činov, ter je sam pognal k odgovornosti?

Na Češkem je Strossmayerjevo ime dobro znano; ta sramota pa, s kojo ga Madjari zdaj obsipajo, obrnila se bode zoper nje same. Vsi Čehi pa srčno želé, da bi bil velečislani vladika še mnoga leta ohranjen vsemu avstrijskemu Slovanstvu!

Z Dolenskega, 26. oktobra. Vsled smrti vladnega svètnika in referenta v administrativnih in eko-

nomnih šolskih stvarih g. Hočevarja postalo je za razvoj ljudskega šolstva na Kranjskem jako imenitno mesto prazno. Težkim srcem pričakovali smo ljudski učitelji novo imenovanje; kajti dobro čutimo, da od tega bode za prihodnjih deset ali še več let naša usoda in prihodnjost odvisna, kako bode naš stan se razvijal, na svoji sedanjí stopinji permanenten ostal ali pa še celó nazadoval. Nada, da vlada ljudsko šolstvo, katero je vzlasti na Kranjskem nasproti drugim kronovinam še le v začetnem razvoji ostalo, ne bode kot „pastorko“ zanemarjala, temveč ravno v sedanjí težavni dóbi še posebno negovala — se je obistinila. Telegram z Dunaja, da je imenovan visokorodni g. J. Merk c. kr. vladnim svètnikom in administrativnim in ekonomskim referentom v šolskih stvarih za Kranjsko, razveselil je gotovo vsakega učitelja iz kranjskega in kočevskega šolskega okraja, v kojih okrajih je do sedaj kot c. kr. okrajni glavar in prvosednik c. kr. okrajnega šolskega svèta deloval in ki je vsakemu kot unet prijatelj in podpiratelj ljudskega šolstva in učiteljstva poznat, in vse učiteljstvo na Kranjskem ima vzrok tega imenovanja veseliti se in sedanjí vladi za ta čin hvaležno biti.

Iz Polhovega Gradca, 25. oktobra. Česar smo se že dolgo bali, to se je zgodilo. V ponedeljek zjutraj je izstopila Gradašica iz svojih bregov in nanesla polno peska na njive in travnike. Voda je pridrla tudi v nekatere hiše. V jedno hišo je naneseo za 7 vóz peska. Leto za letom nas obiskujejo te grozne nesreče. Nekaterim posestnikom ne kaže drugače, kakor da zapusté svoje zemljišče, ako se tem vsakoletnim preplavljanjem ne pride kako v okom. Ubogi kmet! Vže tako je letos slaba letina, sedaj je pa nekaterim še jesenske pridelke uničilo. Davkar bode pa zahteval navadno plačilo. Saj je znano, da so odpisi pri taci nesrečah tako neznatni, da ne znesejo niti toliko pri jedni občini, kolikor uradnik za pot dobi, ko pride škodo cenit. Silno plačuje revni kmet te davke in vedno hrepeni, da bi se mu težko breme zljajšalo, pa kakor je brati, zopet ni upati za celo vrsto let, da bi se mu to breme kaj zljajšalo. Gospodje deželni poslanci bodo vže skrbeli za to. Koliko n. pr. bode veljalo deželno gledišče. Po kaki pravici bi moral naš hribovec plačevati za to napravo? Gola fraza je to, če se govori: gledišče lika um in srce. Rad bi vedel, kako se lika um in srce, ako se predstavlja recimo kaka burka, kaka šaloigra itd. Resnih, junaških iger ali tragedij v Ljubljani niti predstavljal niso. In ako se je igrala na leto jedenkrat ali dvakrat recimo kaka Šekspirjeva (Shakespeare) tragedija, potem je bilo gledišče navadno prazno. Malovedna, nenravna opereta (Boccaccio) je pa prišla vsako leto najmanj 20krat na vrsto. In za kaj tacega naj bi hribovec dajal svoj trdo zasluženi krajcar? Gospodje poslanci, ko bi hoteli količkaj razjasniti priprostemu ljudstvu, kaj je gledišče, kako deluje, o, verjemite mi, glasni ugovor proti dovolitvi le jednega krajcarja bi odmeval od vseh strani.

Nekateri se izgovarjajo: Igralo se bode tudi slovenski. Koliko slovenskih igrokazov pa je izvornih in res srce blažilnih? Res najostudnejših niso predstavljali, najboljših pa tudi ne. Ali ne zadostuje za slovenske igre čitalnična soba, za poznejši čas pa sobana „Narodnega doma“? Gledišče je tako preveliko za slovenske predstave. Kolikokrat je bilo pri slovenskih igrah gledišče skoraj prazno, akoravno so bile predstave navadno ob nedeljah. Mnogi so hodili zgolj iz rodoljubja k slovenskim predstavam, česar bi ne storili, ko bi bile predstave bolj pogostne.

Če se pa vže ne more drugače, kakor da se zida novo gledišče, naj tisti zidajo, ki bodo vanj hodili, ali pa se počaka nekaj let. Letos se ni še Ljubljana podrla, ko ni bilo gledišča in ljubljanskih Nemcev niti še ni konec, akoravno niso v gledišče hodili oživljat se za svoj rod in jezik.

Karkoli sklenete, gospodje poslanci, za to vas nujno prosimo: imejte usmiljenje z ubogim davkoplačevalcem!

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je podaril 5000 gld. onim krajem na Koroškem, katerim je zadnja povodenj napravila mnogo škode.

(Konsekracija.) V lepi nadškofovski prestolnici častitega Solnograda se je vršilo večeraj slovesno posvečevanje novega knezoškofa lavantskega, premilo-

stivega gospoda dr. Mihaela Napotnika. Slovenci smo se veselili tega dné, ker je bil na vzvišeno mesto prevažne biskupske službe povzdignjen toliko priljubljen gospod, kateri je res „naše gore list“. Podpiraj, razsvetluj in ohrani ga Bog, da dolga, dolga leta k časni in večni sreči vodi verno naše ljudstvo slovensko. — Kot pričé so bili pri konsekraciji veleč. gg.: Kapit. vikar Fran Kosar, stolni dekan Ignacij Orožen in knezoškof. duh. svetovalec in spiritual K. Hribovšek iz Maribora. Pri posvečevanji sta asistovala solnograškemu knezonadškofu knezoškof krški preč. g. dr. Josip Kahn in vojaški škof preč. g. dr. Anton Gruša.

(Dnevni red) VII. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dné 29. oktobra 1889. leta ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika VI. deželnozbornske seje dné 25. oktobra 1889. 2. Naznanila deželno-zbornskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o prošnji občine Črničvrh gledé podpore za cestne namene. 4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1888. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o dovršitvi konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga v novo deželno posojilo. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu muzejskega zaklada za l. 1888., in o § 7. letnega poročila, črka C. 7. Poročilo finančnega odseka o proračunu muzejskega zaklada za l. 1890. 8. Ustno poročilo upravno-gospodarskega odseka o vladni predlogi z načrtom zakona o vzgojevalnicah in učilnicah za gluhoneme in slepe otroke. 9. Ustno poročilo upravno-gospodarskega odseka o prošnji mestne občine Krauj, da se ohrani kranjska gimnazija. 10. Ustno poročilo upravno-gospodarskega odseka o prošnji občanov katastrske občine Rakitue, da bi jo pridružili občini Borovnica. 11. Ustno poročilo upravno-gospodarskega odseka o prošnji občanov podobčine Orle, da se ločijo od dobrunjske županije v samostalno občino Rudnik. 12. Utemeljenje samostalnega predloga g. poslanca Ivana Hribarja in tovarišev ob ustanovitvi deželne hipotečne banke v vojvodini Kranjski. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o napravi nove iz Radue navkreber držeče, z okrajno cesto Kočevje-Poljane-Staritrj-Vinica stikajoče se cestne proge, potem gledé podpore za to cesto in gledé njene uvrstitve med okrajne ceste. 14. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za l. 1888. 15. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o § 1. letnega poročila „Skleneni zakoni“ z uvodom „Praznovanje štiri-desetletnega vladanja Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva“. 16. Ustno poročilo upravno-gospodarskega odseka o § 3. letnega poročila „Deželnozbornske in zdravstvene reči“. 17. Ustno poročilo finančnega odseka o poberanji deželne naklade na žgane opojne tekočine v lastni režiji. 18. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja Venca Sturma za zviksanje pokojnine. 19. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Maksa Ivanetiča, da bi se rehabilitiral kot definitiven učitelj. 20. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji pomožnega učitelja Franc Pugla za miloščino. 21. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učiteljeve vdove Ivane Germ za podporo. 22. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji posestnikov iz vasi Gorenje, Srednje in Spodnje Gamlje gledé podpore za vravnavo Save. 23. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji okrajnega cestnega odbora ribniškega, da bi se odpisalo posojilo 647 gld. 92 kr. 24. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora ribniškega gledé podpore za vzdrževanje cestarjev.

(„Slov. Narod“) zopet izpolnuje svojo časni-karsko dolžnost, ko piše v sobotni številki pod naslovom: „Kaj pa to?“ tako-le: „Kočevci v Koprivniku (Nesselthal) bili so zadnje dni zeló razburjeni in so sklenili, da postanejo starokatoliki, ako se ne odpravi tamošnji duhovnik J. Sli so tudi h knezoškofu dr. Missiji in mu povedali svojo trdno voljo. Knezoškof jim je bajé obljubil, da bode vse storil, kar mogoče, in če se bodo obljube izpolnile, se ni beti, da bi se starokatoliško gibanje zopet povrnilo. Stvar je s tem pri kraji, vendar pa se pri takih znamenjih časa človek spominja znanih besed: „Es ist etwas faul im Staate Dänemark.“ „Slovenec“ in „Laibacher Zeitung“ pa imata zopet hvaležno nalogo, dokazovati, kateri slovenski list je zakrivil starokatoliško gibanje v kočevskem Koprivniku.“ — Tako „Slov. Narod“. Temu nasproti konstatujemo to, da do zdaj nihče ni bil v tej zadevi pri mil. knezoškofu in se tudi ni oglasil niti ustno, niti pismeno pri tukajšnjem knezoško-

fijstvu. Pač pa se je res bojda pojavil neki razpor mej tamošnjim g. župnikom in nekaterimi župljani, ko se je zabranilo pri nekem pogrebu cerkveno zvonjenje. Vse poročilo „Narodovo“ je tedaj **tenden-**
cijsno in zopet kaže, kakšega duha je ta list. Slišal je o nečem zvoniti. To je precej po svoje zasukal ter obesil na veliki zvon, kar mu je v zadregi prav prišlo, češ, tega vsaj nisem jaz zakrivil! Nikakor ne trdimo, da bi kočevski Koprivničani naravnost bili podkurjeni od „Slov. Naroda“, ker itak jezika ne razumejo. Toda tukaj ne vleče niti „altkatolicizem“, niti drugje „pravoslavje“, pač pa je dub, kateri razširja ta list, ki bega naše ljudstvo in je že odveč zmešnjave napravil s svojimi pogubljenimi nazori. Ti nazori jezikov mēj ne poznajo, ker so mednarodni. Ljubeznjivemu nasprotniku pa zopet čestitamo na tej pridobitvi! Toda, ko ravno toliko o gnilobi govori, svetovali bi mu prav prijateljski, da bi se sam prijeli izvolil malo za nos. Tedaj se bo pa tudi obvaroval naš narod marsikaterih škandalov, kakoršnih zastopnik biti se trudi zopet „Slovenski Narod“.

(V isterskem deželnem zboru) hrvatski poslanci večinoma govoré v svojem materinem jeziku, kar pa ni všeč laški večini. Vsled tega je bilo že več manjših prask med govorniki.

(Štajarske prisilne delavnice.) Deželni odbor namerava nasvetovati deželnemu zboru, da bi dežela zgradila novo moško prisilno delavnico, žensko pa premestila iz Lankovca v Messendorf. Norišnica v Feldhofu je namreč pretesna, zato namerava deželni odbor za neozdravljive umobolne ustanoviti posebne hiralnice, in grad Lankovec je za tako hiralnico posebno primeren. Ženska kaznilnica bi se morala potem premestiti in sicer najprimerneje v Messendorf. Ker pa tu tudi več ne zadostujejo prostori za moško kaznilnico, naj bi dežela zgradila novo moško kaznilnico, ker bi država po § 2. postave z dné 24. maja 1885 drž. z. št. 90 morala dodati troškom primerno svoto.

(Iz Celja) se poroča: Novi okrajni zastop je pri pregledovanji računskega zaključka za leto 1888 in proračuna za leto 1889 zasledil veliko goljufijo še iz prejšnje dōbe na škodo okrajne blagajnice. Komisija okr. zastopa je stvar naznanila kazenskemu sodišču.

(Nasledki novega vojnega naslova.) Posamezni obrtniki, kot tiskarji in izdelovalci napisov, so dobili mnogo dela vsled premembe raznih napisov. Gospodje častniki in kadetje pa si bodo morali dati napraviti nove vizitnice zaradi besedice „und“ med črkama „k. k.“

(Novo šolsko poslopje v Gorici.) Dne 5. novembra ob 10. uri dopoldne bode v II. nadstropji namestniške palače v Trstu javna dražba del za novo poslopje ženske pripravnice v Gorici. Vsklicena cena je 73.198 gl. 89 kr. Novo šolsko poslopje bode stalo nasproti semenškemu vrtu. Kdor ima denar, naj se podviza, ako kaj kaže.

(Goriško mestno starešinstvo) je daues teden s 15 proti 5 glasovom imenovalo med mnogimi prosilci novega mestnega inženjerja, in sicer italijanskega podložnika Martinuzzija, ki bode moral še le dobiti avstrijsko državljanstvo. Goriški mestni očetje so zopet jasno pokazali svoje želje. Sicer pa je vladni zastopnik izjavil, da si proti temu sklepu pridrži mogoč ugovor. Prav je! Imamo dovolj Avstrijev, ki so vredni domačega kruha.

(Kanonično umeščen) je bil danes č. g. Peter Ogrin na župnijo Sv. Duh pri Krškem.

(Povodenj.) Po vsi deželi tožijo o škodi vsled vednega deževja. Tako je Sava na mnogih krajih odnesla rodovitne zemlje in poplavila obrežje. Zagrebška okolica, posebno okoli Maksimira proti Savi je že več dni pod vodo. Danes teden je Gradašica izstopila iz bregov ter nanese mnogo peska na njive in travnike. Veliko škodo so napravile vode v kamniškem okraji in v planinski dolini.

(Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole goriške) je izpraznjeanih 6 ustanov po 100 gl. in 1 za 50 gl. Nov tečaj se prične 20. novembra.

Raznoterosti.

— Ameriška reklama. Ko je Adelina Patti pripot potovala po Ameriki, pisal je neki zapadni list: „Adelina Patti je prav za prav zamorskega rodu, čeravno je bila njena mati rojena na Alaski in je bil njen oče redarstveni ravnatelj v Chicagu. Velika „primadona“ je bila rojena v Arkanzasu kot najmlajši izmed 26 otrok, ki so vsi

kot dvojčki prišli na svet. Kot štiriletnega otroka so jo opazili nekega dné, ko se je s kačo-ropotačo igrala.“

— Mala loterija. Kakor se z Dunaja brzojavlja „Munch. Fremdenbl.“, poberalo se bo od prihodnjega leta naprej 15odstoten davek od maloloterijskih dobitkov.

— Petindvajsetletnico svojega vladanja bo dné 16. decembra t. l. praznoval belgijski kralj Leopold II.

— Kmetška logika. Poljski slikar Augustynowicz je potreboval za svojo sliko več kmetov v narodni noši. Naročil si je tedaj nekaj kmetov in kmetie v svoje stanovanje, toda v praznični opravi. Župan dotične vasi pa je kmetom odločno prepovedal praznično obleko, rekoč: „Naš gosp. Dunajewski je sedaj v Lvovu; ako vas bo videl v tako bogati opravi, plačati nam bo treba višje davke.“ In pri tem je ostalo!

Telegrami.

Celje, 28. oktobra. Zaradi goljufij ovajeni bivši tajnik okrajnega zastopa celjskega Brä u se je danes poskusil ustreliti. Celjski Nemci silno poparjeni.

Dunaj, 28. oktobra. Princ Ferdinand Koburški se je za nekaj dni odpeljal v Ebenthal; povrnil se bo za kratko dōbo na Dunaj, potem bo pa odpotoval v Sofijo.

Sofija, 27. oktobra. Knez bo došel v četrtek ali pa v soboto. Zaradi tega je sklenil ministerski svet otvoriti sobranje v nedeljo 3. dan novembra.

Pariz, 27. oktobra. Današnji ministerski svet je sklenil, da se bo kabinet v sedanji sestavi predstavil novi zbornici.

Atene, 28. oktobra. Pri včerajšnjem slavnostnem obedu je kralj napil novima poročencema, cesarju in cesarici, cesar pa Grški ter je končal svoj govor v grščini, kar je vzbudilo veliko navdušenje.

Izjava.

Na dopis „Iz ljubljanske okolice“ g. K. v 245. številki „Slov. Naroda“ odgovarjam, da jaz, in kolikor so mi razmere znane, noben narodni poslanec ni načeloma proti zboljšanju učiteljskih plač. Protivil sem se dotičnim prošnjam le z ozirom na letošnjo jako slabo poljsko in vinsko letino ter na občno bedo ter izrazil željo, naj bi se z sedaj ne zvišalo breme davkoplačevalcev. Sicer pa po moji misli g. K. s takimi napadi na poslance ne bode koristil svoji stvari.

Ljubljana, dné 26. oktobra 1889.

Niko Dragoš,
deželni poslanec.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
26	7. u. zjut.	739.8	10.1	sl. svzh.	dež	40-10
	2. u. pop.	740.0	10.4	„	oblačno	dež
	9. u. zveč.	749.8	9.8	brezv.	dež	
27	7. u. zjut.	741.9	9.8	sl. zap.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	742.3	9.6	„	„	
	9. u. zveč.	742.3	8.4	„	„	

Srednja temperatura obeh dni 10.1° in 9.3° za 1.0° in 0.5° nad normalom.

Katoliška Tiskarna
pripočta raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. ditateljem, opozorujé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux
(Francija)
kuc. Croix de Seguey 106 & 108.
Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (10)

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 55 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	85 " 85 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	919 " — "
Kreditne akcije	315 " 25 "
London	119 " 02 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	9 " 47 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemške marke	58 " 35 "

Za manufakturne trgovce in zasebnike.

Izvrstne češke tkanine

znane tvrdke

Vilj. Markl, Wamberg (Češko).

Struks (bombažno blago) za moške obleke, najlepši obrazi.
Barhant, v vseh barvah, dobre vrste.
Kanafasse (posteljno blago), razne vrste, najle, ši uzorei, dobre vrste.
Oksford za srajce in ženska krila, lepi uzorei, dobre vrste.
Gzriett za ženske in otroške obleke, izvrstno in trpežno blago. (10-10)

Uzorcji gratis in franko. — Pošilja se proti povzetju.

ZABAVI IN POUKU.

DOM
in
SVET

Za celotno leto 2 gl.
Za pol leta 1 gl.

Zabava po jedenkrat na mesec.

ZABAVI IN POUKU.

ZA ZIMO!!!

Preč duhovščini, p. n. gg. zdravnikom, logarjem, tovarniškimi uradniki, oskrbnikom in vsakateremu

v varstvo zoper prehlajenje

najbolje priporočeno:

1 trikot - flanelen telovnik in 1 take spodnje hlače skupaj gl. 2.75
isto za gospe " 3.—
otročka spodnja obleka " 1 do 1.50.

Naročbe posreduje L. avstrijska trgovska naznalovalnica v Brnu. (30-7)
(L. oester. Handels- Auskunfts - Bureau Brünn.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiš št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njihju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.
Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (16)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX